

Vergaderjaar 2018–2019

29 689

Herziening Zorgstelsel

32 805

Hulpmiddelenbeleid in de gezondheidszorg

Nr. 958

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR MEDISCHE ZORG

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 januari 2019

Op 15 juni 2017 (Kamerstuk 29 689, nr. 832) heeft de toenmalig Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het besluit kenbaar gemaakt om vanuit emancipatieperspectief een subsidieregeling open te stellen voor de vergoeding van borstprothesen aan man-vrouw transgenders (hierna: transvrouwen). Ik ben blij u te kunnen informeren dat deze subsidieregeling, die vandaag ook in de Staatscourant wordt gepubliceerd, op 1 februari aanstaande in werking zal treden.

Het doel van de subsidieregeling is dat transvrouwen met genderdysforie, die zich in een medisch transitietraject bevinden, door een vergroting van de borsten een vrouwelijk(er) profiel kunnen krijgen. De meerderheid van de transvrouwen is, ook na genderbevestigende hormonale therapie, van oordeel dat zij te weinig borstweefsel heeft voor een voldoende vrouwelijk profiel. Ook na genderbevestigende hormoontherapie hebben deze transvrouwen soms nog uitgesproken mannelijke uiterlijke kenmerken, bijvoorbeeld qua postuur. Gebleken is dat transvrouwen een voorkomen met mannelijke trekken kunnen ervaren als een ernstige belemmering bij hun transitie. Borstprothesen kunnen deze belemmering verminderen. Zoals ik al aangaf is het emancipatiemotief dan ook de basis voor deze subsidieregeling, mede met het oog op de relatief zwakkere sociaal-economische positie van transvrouwen¹.

Via deze subsidieregeling kunnen transvrouwen onder voorwaarden een subsidie van € 3.830 ontvangen, als bijdrage in de kosten voor het operatief laten plaatsen van borstprothesen en de medisch noodzakelijke kosten die samenhangen met deze operatie. Om in aanmerking te komen voor de subsidie moeten transvrouwen onder meer ingezetene zijn in Nederland, ouder zijn dan 18 jaar, en mogen zij geen aanspraak kunnen maken op vergoeding van het operatief plaatsen van borstprothesen op grond van de Regeling zorgverzekering. Verder moeten zij op voorschrift

¹ Rapportage «Worden wie je bent», SCP, 17 november 2012 www.scp.nl
Rapportage «transgender personen in Nederland» SCP, 9 mei 2017 www.scp.nl

van een BIG-geregistreeerde arts minimaal een jaar voorafgaand aan de subsidieaanvraag met genderbevestigende hormoonbehandelingen gestart zijn als onderdeel van een genderbevestigende behandeling, tenzij zij om medische redenen deze hormoonbehandelingen niet kunnen ondergaan of hier binnen een jaar mee hebben moeten stoppen. Daarnaast wordt de subsidie eenmalig verstrekt, alleen aan transvrouwen die niet reeds eerder een borstvergroting hebben laten uitvoeren.

De transvrouw ontvangt bij de subsidieverlening een voorschot van 100% van het subsidiebedrag. De operatie dient in beginsel binnen een jaar na de aanvraag van de subsidie verricht te zijn. Als de operatie niet wordt uitgevoerd, moet het verleende voorschot terugbetaald worden. Voor alle voorwaarden en nadere informatie over deze subsidie verwijs ik u graag naar de subsidieregeling en bijbehorende toelichting (zie bijlage)². De subsidieregeling vervalt met ingang van 1 februari 2024. Voor die tijd zal ik de subsidieregeling evalueren.

Transvrouwen kunnen de subsidie aanvragen wanneer zij de overtuigende wens hebben om de bedoelde borstvergrotenende operatie te ondergaan. Het is hun eigen verantwoordelijkheid om de risico's van borstprothesen en van het ondergaan van de (gevolgen van de) operatie mee te wegen bij hun besluit. Wel vind ik het belangrijk dat artsen transvrouwen goed en zorgvuldig informeren over de risico's van siliconen borstimplantaten voor de gezondheid. De Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie (NVPC) heeft een chirurgische bijsluiters ontwikkeld voor patiënten. In de bijsluiters staan de mogelijke bijwerkingen en risico's van (de operatie met) borstimplantaten. Om patiënten te helpen bij de risicoafweging, heb ik ook een keuzehulptool voor cosmetische ingrepen laten ontwikkelen, te vinden op www.jezelfmooiermaken.nl. Deze keuzehulptool kan transvrouwen bewust maken van de mogelijke risico's en ondersteuning bieden bij het stellen van de juiste vragen voorafgaand aan een eventuele behandeling. In mijn brief van 21 december 2018 (Kamerstuk 32 805, nr.65) aan uw Kamer heb ik u geïnformeerd over de overige acties die ik ga ondernemen om de veiligheid van implantaten te vergroten.

Vanaf 1 februari aanstaande kunnen transvrouwen de subsidie aanvragen via de website van de Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (<https://www.dus-i.nl/>). Vanaf vandaag zal op deze website, alsook op de website van de rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl) informatie beschikbaar zijn over onder meer de voorwaarden om subsidie aan te vragen en de aanvraagprocedure. Ook de patiëntenverenigingen Transvisie en Transgender Netwerk Nederland (TNN) zullen hun leden informeren over de subsidieregeling en hen bij vragen hierover te woord staan.

De Minister voor Medische Zorg,
B.J. Bruins

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl